

QUICKSCAN JUSTITIEEL COMPLEX EN STADSLANDGOED
VLISSINGEN
Eindrapport

VERANTWOORDING

Opdrachtgever: RHO Adviseurs
Contactpersoon: Mevr. L. ten Braak
Adres: Postbus 150
3000 AD Rotterdam
Tel: +31 118 689054
E-mail: Lotte.tenBraak@rho.nl

Uitvoering: Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.
Adres: Waaier 64
2451 VW Leimuiden
Tel: 0172 576072
E-mail: algemeen@eco-logisch.com

Projectleider: K. den Hartogh MSc.

Auteur: ing. D. Withagen
Kwaliteitscontrole: ing. J. Koorevaar

Projectcode: RANA2133
Status: Definitief
Datum: 14-9-2021

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. werkt volgens de kwaliteitsnormen van het Netwerk Groene Bureaus. Dit netwerk werkt aan de kwaliteit van advisering gericht op natuur, landschap, water, milieu en ruimte. De deskundigen werkende bij Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. voldoen hierdoor aan de volgens het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit gestelde eisen. Het kwaliteitsmanagementsysteem van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is ISO 9001:2015 gecertificeerd.

Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V. is aangesloten op de Nationale Databank Flora en Fauna en heeft daarmee toegang tot de meest volledige natuurgegevens in Nederland.

SAMENVATTING

De initiatiefnemer is voornemens een Justitieel Complex te realiseren te Vlissingen, inclusief stadslandgoed met groen karakter. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling. Onderzocht is of deze ontwikkeling in het projectgebied niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

De werkzaamheden kunnen in potentie leiden tot aantasting en / of vernieling van leefgebied, nestlocaties of verblijfplaatsen van de Alpenwatersalamander, grote vos, haas, kleine marterachtigen, konijn, roofvogels en uilen, rugstreeppad, steenmarter, vleermuizen en de waterspitsmuis. Daarnaast kunnen individuen van deze soorten worden gedood. Tevens kunnen nesten van algemene broedvogels worden vernield en kunnen algemene broedvogels worden verstoord en gedood. Algemene zoogdieren en amfibieën kunnen worden gedood.

De werkzaamheden kunnen in potentie leiden tot beschadiging en vernietiging van exemplaren van beschermde vaatplanten.

De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van (een groot deel van) de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht. In geval van de meldplicht dient een kapmelding minimaal een maand voor de kapwerkzaamheden gedaan te worden.

Afhankelijk van de exacte werkzaamheden is aanvullend onderzoek naar exemplaren, leefgebied, nestlocaties of verblijfplaatsen van de Alpenwatersalamander, beschermde vaatplanten, haas, kleine marterachtigen, konijn, roofvogels en uilen, rugstreeppad, steenmarter, vleermuizen en de waterspitsmuis nodig alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

INHOUDSOPGAVE

1	Inleiding.....	5
1.1	Aanleiding en doel	5
1.2	Natuurbeschermingswetgeving	5
1.2.1	Soortbescherming	5
1.2.2	Houtopstanden	6
1.2.3	Ontheffing en gedragscode	6
1.3	Leeswijzer	6
2	Projectgebied en ontwikkelingen.....	8
2.1	Projectgebied	8
2.2	Ontwikkelingen.....	8
3	Soortbescherming.....	10
3.1	Bronnenonderzoek.....	10
3.2	Habitatscan	10
3.2.1	Vleermuizen.....	10
3.2.2	Grondgebonden zoogdieren	11
3.2.3	Vogels.....	12
3.2.4	Amfibieën.....	13
3.2.5	Reptielen	13
3.2.6	Vissen.....	14
3.2.7	Ongewervelden	14
3.2.8	Vaatplanten	14
3.2.9	Mogelijk aanwezige beschermde soorten en functies	14
3.3	Effecten.....	15
3.3.1	Effecten ontwikkelingen	15
3.4	Aanbevelingen ten aanzien van de Wet natuurbescherming	17
3.4.1	Aanvullende inventarisaties projectgebied	17
3.4.2	Mitigerende maatregelen	17
3.4.3	Ontheffing Wet natuurbescherming	18
4	Houtopstanden	19
5	Conclusies en aanbevelingen	20
5.1	Conclusies	20
5.2	Aanbevelingen	20
6	Literatuur.....	22
Bijlage 1:	Foto-impressie.....	23
Bijlage 2:	Tabel mogelijk aanwezige soorten	24
Bijlage 3:	Potentiële locaties verblijfplaatsen vleermuizen	26
Bijlage 4:	Potentieel geschikt verblijfplaatsen marterachtigen	30
Bijlage 5:	Waarnemingen haas	31
Bijlage 6:	Potentieel habitat waterspitsmuis	32
Bijlage 7:	Potentieel jaarrond beschermde nesten	33
Bijlage 8:	Mogelijke voortplantingswateren Alpenwatersalamander	34
Bijlage 9:	Mogelijke voortplantingswateren rugstreeppad	35

1 INLEIDING

1.1 AANLEIDING EN DOEL

De initiatiefnemer is voornemens een Justitieel Complex te realiseren te Vlissingen, en een stadslandgoed met groen karakter. Deze ingreep wordt gezien als een ruimtelijke ontwikkeling.

De initiatiefnemer van een ruimtelijke ontwikkeling dient er voor zorg te dragen dat de Wet natuurbescherming niet wordt overtreden. Om deze reden is een toetsing van de geplande ontwikkeling aan de Wet natuurbescherming noodzakelijk.

Hiervoor dient te worden onderbouwd of er door de beoogde ontwikkeling geen beschermde soorten of natuurgebieden negatief worden beïnvloed. Indien overtreding niet zonder meer kan worden uitgesloten is mogelijk aanvullend onderzoek en/of een ontheffing noodzakelijk. In deze quickscan wordt geadviseerd over de vervolgstappen. Dit rapport beperkt zicht tot de onderdeel soortbescherming en houtopstanden uit de Wet natuurbescherming.

1.2 NATUURBESCHERMINGSWETGEVING

De Wet natuurbescherming beslaat soortbescherming, gebiedsbescherming en in specifieke gevallen de bescherming van houtopstanden. Daarnaast is gebiedsbescherming in Nederland geregeld via beleid uit de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte. Voor wat betreft de soortbescherming in de Wet natuurbescherming zijn er verschillende beschermingsregimes. Het gaat om soorten die op basis van Europese wetgeving beschermd zijn vanuit Vogelrichtlijn en de Habitatrichtlijn en soorten die nationaal als beschermde soort zijn aangewezen. Middels een provinciale verordening kunnen deze nationaal beschermde soorten worden vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit de wet. De vrijgestelde soorten kunnen verschillen per provincie.

1.2.1 SOORTBESCHERMING

Zorgplicht

De zorgplicht is opgenomen in artikel 1.11 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 1.11 Wnb (zorgplicht)

1. Eenieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat eenieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel,
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of;
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

Europees beschermde soorten - Vogels

De verbodsbepalingen voor wat betreft vogels zijn opgenomen in artikel 3.1 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.1 Wnb.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Europees beschermde soorten - Overige soortgroepen

De verbodsbepalingen voor wat betreft Europees beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.5 Wnb.

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Nationaal beschermde soorten

De verbodsbepalingen voor wat betreft nationaal beschermde soorten zijn opgenomen in artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming.

Artikel 3.10 Wnb.

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of;
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

1.2.2 HOUTOPSTANDEN

Houtopstanden

De bepalingen voor wat betreft houtopstanden zijn opgenomen in hoofdstuk 4 van de Wet natuurbescherming. Hieronder zijn de meest relevante onderdelen uit dit hoofdstuk beschreven.

De bepalingen in de Wet natuurbescherming kennen een aantal uitzonderingen. De belangrijkste uitzondering betreft dat de bepalingen geen betrekking hebben op houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgestelde grenzen van de bebouwde kom. Voor het kappen van bomen die wel onder houtopstanden Wnb vallen geldt een meldplicht bij Gedeputeerde Staten en een herplantplicht.

1.2.3 ONTHEFFING EN GEDRAGSCODE

Voor het overtreden van de verboden uit de bovengenoemde artikelen 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming kan een ontheffing worden aangevraagd. Een ontheffing wordt uitsluitend verleend, indien is voldaan aan elk van de volgende voorwaarden:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing.
2. Er is sprake van een in de wet genoemd belang voor de betreffende soort of soortgroep.
3. Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Ook kan er mogelijk middels een door het Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit goedgekeurde gedragscode worden gewerkt. Dit is enkel mogelijk indien de handelingen niet van wezenlijke invloed zijn op de aanwezige beschermde soorten.

1.3 LEESWIJZER

In hoofdstuk 2 wordt een beschrijving van het projectgebied gegeven, met huidige ecologische waarden.

In hoofdstuk 3 worden de resultaten van het bronnenonderzoek en de habitatscan weergegeven waarbij de effectanalyse ten aanzien van de onder de Wet natuurbescherming beschermde soorten is opgenomen.

In hoofdstuk 4 worden de effecten op de onder de Wet natuurbescherming beschermde houtopstanden beschreven waarbij de eventueel te nemen vervolgstappen zijn weergegeven.

2 PROJECTGEBIED EN ONTWIKKELINGEN

2.1 PROJECTGEBIED

Het projectgebied is gelegen in de gemeente Vlissingen in kilometerhok: X: 31 / Y: 385 (Rijksdriehoekskoördinaten). Afbeelding 1 geeft de globale ligging van het projectgebied weer.

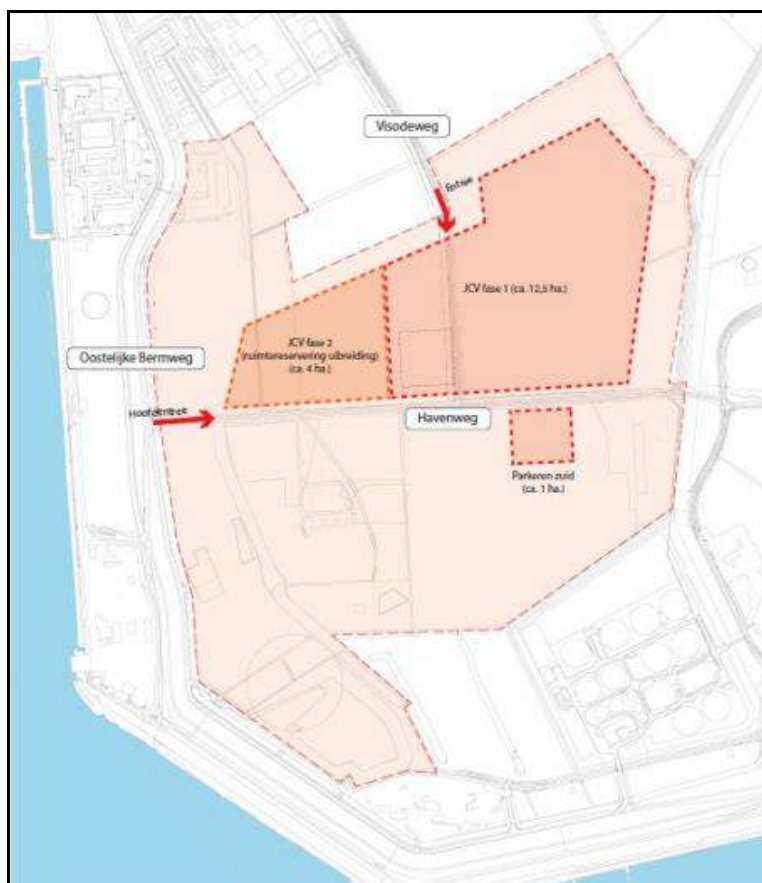

Afbeelding 1: Ligging projectgebied

Het projectgebied bevat in het noordwesten een deel met bestrating en bebouwing. De bebouwing bestaat grotendeels uit garages, welke opgetrokken zijn uit betonnen muren met metalen golfplaten. Het overige deel van de bebouwing is opgetrokken uit bakstenen muren met open stootvoegen. De daken van de garages zijn plat en bedekt met golfplaten. Het overige deel is bedekt met bitumen en bevat een boeihoofd bovenaan de gevel. Op hetzelfde terrein staan een schuur en een transformatorhuisje. De schuur is volledig opgetrokken uit golfplaten zowel de gevels als het schuine dak. Het transformatorhuisje heeft bakstenen muren met een plat dak en een overhangende daklijst. Op het terrein met de bebouwing bevindt zich tevens een bosschage en een smalle watergang met een rietkraag. In het zuidwesten van het projectgebied bevindt zich eveneens een bosschage, waarvan delen bestaan uit ruig begroeid grasland en kale zandige plekken. Hiernaast staan in het zuidwesten van het projectgebied windmolens en nog een transformatorhuisje. Centraal in het noorden van het projectgebied bevindt zich een akker waar suikerbieten worden geteeld, in het oostelijke deel zijn akkers met luzerne aanwezig. Het overige deel van het projectgebied bestaat uit grasland. Enkele delen met grasland zijn gemaaid. Een groot deel aan grasland in het projectgebied is ruig begroeid en bevat struweel. Enkele stukken worden begraaasd door paarden. Er liggen verschillende watergangen in het projectgebied. De watergangen bevatten rietkragen aan de oevers en weinig tot geen drijvende vegetatie of onderwatervegetatie. De meeste watergangen betreffen smalle sloten, enkele watergangen zijn breder. Langs de grenzen van de verschillende delen van het projectgebied zijn veel groenstroken aanwezig in de vorm van bomenrijen en struweel. Daarnaast bevinden zich verspreid door de ruige graslanden delen met struiken en jonge bomen. Op enkele plaatsen in het projectgebied zijn (tijdelijke) kale plassen en begroeide poelen aanwezig. In bijlage 1 is een sfeerimpressie van het projectgebied weergegeven.

2.2 ONTWIKKELINGEN

De initiatiefnemer is voornemens een Justitieel Complex te realiseren in het noordoosten van het projectgebied. Daarnaast wordt in het zuidelijke gedeelte een stadslandgoed gerealiseerd. De Visodeweg zal in het noorden worden aangesloten op de Marie Curiweg, waarvoor de Visodeweg recht wordt doorgetrokken. Hiervoor zal een deel van een watergang worden gedempt. Daarnaast wordt de Havenweg in noordelijke richting verbreed. Verschillende bomenrijen langs de wegen zullen worden verwijderd en worden herplant. Op afbeelding 2 en 3 zijn schetsen weergegeven van de toekomstige situatie.

Afbeelding 2: Plattegrond toekomstige situatie.

Afbeelding 3: Geplande ontwikkeling (bron. Visie Stadslandgoed Nieuwerve Vlissingen 2020).

3 SOORTBESCHERMING

3.1 BRONNENONDERZOEK

Om een goede inschatting te kunnen maken welke beschermde soorten mogelijk gebruik maken van het projectgebied heeft een literatuurstudie plaatsgevonden. Hierbij zijn diverse bronnen met verspreidingsgegevens geraadpleegd. De geraadpleegde bronnen zijn onder andere: verspreidingsatlassen van de verschillende soortgroepen, eerder in de regio uitgevoerde onderzoeken, in de regio actieve werkgroepen en PGO's, databanken met verspreidingsgegevens (waaronder de NDFF) en het aanwijzingsbesluit Natura 2000-gebieden. Daarnaast zijn alle beschermde natuurgebieden in de omgeving van het projectgebied in kaart gebracht. Uit het bronnenonderzoek volgt een lijst met beschermde soorten welke mogelijk in het projectgebied voor kunnen komen. De geraadpleegde bronnen zijn doorgaans op uurhokniveau, waardoor ook soorten welke bekend zijn uit de ruimere omgeving van het projectgebied zijn inbegrepen. Deze soorten hoeven niet direct in het projectgebied te worden verwacht.

In bijlage 2 wordt een overzicht gegeven van alle beschermde soorten die bekend zijn voor te komen in de omgeving van het projectgebied.

Provinciale vrijstelling

De 'Verordening vrijstellingen soorten' betreft een vrijstelling van het verbod op doden en verstoren bij bestendig beheer en gebruik en ruimtelijke ingrepen. Voor de provincie Zeeland zijn middels artikel 6.4 van de "Implementatie Wet natuurbescherming" soorten vrijgesteld van de verbodsbepalingen uit artikel 3.10 van de Wet natuurbescherming. Dit is geen vrijbrief, de zorgplicht blijft van toepassing voor de vrijgestelde soorten.

3.2 HABITATSCAN

Tijdens de habitatscan is het projectgebied bezocht om te kijken of de uit de omgeving bekende soorten ook daadwerkelijk in het gebied voor kunnen komen, rekening houdend met het aanwezige habitat, de habitateisen en de verspreidingsgegevens van de betreffende soorten. Daarnaast kunnen er tijdens het veldbezoek nog soorten worden toegevoegd als het habitat geschikt lijkt voor de betreffende soort. De habitatscan heeft plaatsgevonden op 29 juni 2021 en is uitgevoerd door ing. D. Withagen. De weersomstandigheden tijdens de habitatscan waren droog en bewolkt met een temperatuur van gemiddeld 16°C en een windkracht van 3 Bft.

3.2.1 VLEERMUIZEN

De bebouwing in het noordwesten van het projectgebied biedt mogelijkheden voor verblijfplaatsen van gebouwbewonende vleermuizen. De bakstenen muren bevatten open stootvoegen die mogelijk toegang bieden tot de spouwmuur. Achter de boeiboorden zijn ruimtes aanwezig die mogelijk als verblijfplaats van vleermuizen kunnen fungeren (afbeelding 4). Op verschillende plaatsen zijn openingen aanwezig die vleermuizen toegang kunnen bieden tot mogelijk geschikte ruimtes achter de golfplaten. De overhangende dakranden van de transformatorhuisjes bieden eveneens ruimtes die door vleermuizen gebruikt kunnen worden als verblijfplaats (afbeelding 5). De potentiële locaties met verblijfplaatsen van vleermuizen staan in bijlage 3 op kaart weergegeven.

Afbeelding 4: Bebouwing met ruimte achter boeiboord

Afbeelding 5: Ruimte achter overhangende dakrand

In het projectgebied zijn verschillende bomen met boomholtes aanwezig (afbeelding 6 en 7). De boomholtes betreffen spechtengaten en ruimtes bij afgescheurde takken die mogelijk geschikt zijn als verblijfplaats van boombewonende vleermuizen.

Tijdens de habitatscan was een omheind deel van het projectgebied niet toegankelijk en niet goed te overzien. In het omheinde deel zijn bomen aanwezig die mogelijk eveneens boomholtes bevatten. Door de periode waarin de habitatscan is uitgevoerd waren niet alle bomen volledig te controleren vanwege het aanwezige blad. Er wordt aangeraden een aanvullende controle van de bomen in de winter uit te laten voeren, wanneer de bomen geen bladeren hebben en eventueel aanwezige boomholtes beter te zien zijn. In bijlage 3 staan de reeds aangetroffen boomholtes en locaties met mogelijke boomholtes op kaart weergegeven.

Afbeelding 6: Wilg met spechtengat

Afbeelding 7: Wilg met afgescheurde tak

In het projectgebied zijn verschillende groenstructuren aanwezig die voor luwte en insecten zorgen. Deze groenstructuren kunnen deel uitmaken van foerageergebied van vleermuizen. Aangezien de wijde omgeving weinig hogere groenstructuren biedt, kunnen de bomenrijen en bosschages in het projectgebied mogelijk fungeren als essentieel foerageergebied van vleermuizen. De watergangen in het projectgebied bieden met de oevervegetatie eveneens luwte en insecten en maken mogelijk deel uit van essentieel foerageergebied van vleermuizen.

De bomenrijen en watergangen in het projectgebied kunnen mogelijk deel uitmaken van vliegroutes van vleermuizen. Aangezien alternatieven ontbreken binnen het projectgebied en de omgeving, maken de bomenrijen en watergangen mogelijk deel uit van essentiële vliegroutes.

3.2.2 GRONDGEBONDEN ZOOGDIEREN

In de omgeving van het projectgebied zijn naast vleermuizen ook grondgebonden beschermde zoogdieren bekend voor te komen. Het betreft de bunzing, damhert, haas, hermelijn, konijn, steenmarter, waterspitsmuis en de wezel.

In de omgeving van het projectgebied zijn de bunzing, hermelijn, steenmarter en de wezel bekend voor te komen. Deze marterachtigen komen voor in gebieden met voldoende schuilmogelijkheden die dekking bieden en als verblijfplaats gebruikt kunnen worden. Daarnaast moeten er voldoende foerageermogelijkheden aanwezig zijn. In het projectgebied bevinden zich verschillende groenstructuren met dicht struweel die schuilmogelijkheden en mogelijk verblijfplaatsen kunnen bieden aan de marterachtigen. In het projectgebied waren tijdens de habitatscan verschillende houtstapels aanwezig die mogelijk verblijfplaatsen bieden aan marterachtigen (afbeelding 8). Binnen het projectgebied bevinden zich voldoende foerageermogelijkheden voor de marterachtigen in de vorm van verschillende bosschages, groenstroken en ruig grasland. In juni 2019 is binnen het projectgebied een wezel waargenomen. De bunzing, hermelijn, steenmarter en de wezel kunnen niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen. De locaties die potentieel geschikt zijn als verblijfplaats staan op kaart weergegeven in bijlage 4.

Afbeelding 8: Houtstapel geschikt voor marterachtigen

In maart 2016 is een individu van het damhert in het projectgebied waargenomen. Het damhert komt vooral voor in bossen, echter ook in andere habitats zoals graslanden, akkerranden en parkachtige bosgebieden. Het damhert kent geen vaste verblijfplaatsen, maar tijdens de bronstijd hebben individuen per roedel een vast leefgebied. Daarnaast hebben damherten zogenaamde daginstanden. Dit zijn gebieden waar overdag wordt gerust en herkauwd. Het projectgebied bevat graslanden, akkerranden en bosschages wat onderdeel kan zijn van het leefgebied van het damhert. De aanwezigheid van het damhert kan niet worden uitgesloten in het projectgebied.

De haas is bekend voor te komen in het projectgebied. Tijdens de habitatscan zijn op vier verschillende plaatsen in totaal zes individuen van de haas waargenomen. De haas maakt gebruik van verschillende legers als verblijfplaats. Een leger betreft vaak een platgedrukt stuk vegetatie of een kleine kuil met opstaande vegetatie eromheen. Het projectgebied biedt geschikt leefgebied voor de haas op de akkers, weilanden en in de verschillende groenstructuren welke door het gehele projectgebied aanwezig zijn. De haas is aanwezig in het projectgebied. In bijlage 5 staan de waarnemingen van de haas in het projectgebied op kaart weergegeven.

In juni 2017 is een individu van het konijn waargenomen in het projectgebied. Het konijn heeft een voorkeur voor zandige bodems, waar makkelijk in te graven is. Ook worden dijktafsluitingen en struwelen door het konijn gebruikt als verblijfplaats. In de omgeving van de verblijfplaats moet voldoende gras aanwezig zijn. De aanwezigheid van het konijn kan niet worden uitgesloten, aangezien het projectgebied geschikt habitat biedt voor de soort.

De waterspitsmuis is bekend in de omgeving van het projectgebied voor te komen. De waterspitsmuis komt voor langs schone wateren met ruig begroeide oevers van bijvoorbeeld beken, rivieren, sloten en plassen. In het projectgebied bevinden zich sloten, brede watergangen en plassen met ruig begroeide oevers. Deze wateren kunnen onderdeel uitmaken van het leefgebied van de waterspitsmuis. Het potentieel habitat van de waterspitsmuis staat op kaart weergegeven in bijlage 6.

In het projectgebied kunnen algemeen voorkomende zoogdieren voorkomen, zoals de bosmuis, egel, ree en de vos. Deze soorten zijn in de provincie Zeeland bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

3.2.3 VOGELS

De bebouwing in het projectgebied biedt geen geschikte nestlocaties voor de gierzwaluw en de huismus. Tijdens de habitatscan zijn in het projectgebied en de wijde omgeving geen individuen van de huismus waargenomen.

In het projectgebied is een potentieel jaarrond beschermd nest in een boom aangetroffen (afbeelding 9). Dit nest kan mogelijk gebruikt worden door de boomvalk, buizerd, ransuil of de sperwer. De aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van de boomvalk, buizerd, ransuil of sperwer kan niet worden uitgesloten in het projectgebied.

In het omheinde deel zijn bomen aanwezig die mogelijk eveneens potentieel jaarrond beschermde nesten bevatten. Vanwege het aanwezige bladerdek waren niet alle bomen goed te controleren. Er wordt aangeraden een aanvullende controle in de winter uit te laten voeren, wanneer de bomen geen bladeren hebben en potentieel jaarrond beschermde nesten beter te vinden zijn. In bijlage 7 zijn het reeds aangetroffen potentieel jaarrond

beschermde nesten en de locaties met mogelijkheden voor potentieel jaarrond beschermde nesten op kaart weergegeven.

Afbeelding 9: Potentieel jaarrond beschermd nest

In het projectgebied komen (algemene) vogels voor die mogelijk ook in het projectgebied broeden. De daken, groenstructuren, water(kant)en en de weilanden bieden geschikt broedbiotoop voor (algemene) vogels.

3.2.4 AMFIBIEËN

In de omgeving van het projectgebied zijn de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad bekend voor te komen.

De Alpenwatersalamander is een soort van bosrijke habitats. De soort wordt tevens aangetroffen in weidelandschappen, struwelen en parken. In het projectgebied bevinden zich verschillende wateren rondom weidelandschap, struwelen en bosschages. Aangezien geschikt land- en voortplantingshabitat aanwezig is, kan de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander niet op voorhand worden uitgesloten. De potentiële voortplantingswateren van de Alpenwatersalamander zijn op kaart ingetekend in bijlage 8.

De rugstreeppad komt voor in onbeschaduwde, laagbegroeide terreinen met losgrondige, zandige bodems en ondiep (tijdelijk) water. Het projectgebied biedt landhabitat in de vorm van laagbegroeide graslanden waar individuen kunnen foerageren. In het projectgebied zijn tijdens de habitatscan verschillende ondiepe (tijdelijke) wateren aangetroffen die mogelijk als voortplantingswater kunnen dienen voor de rugstreeppad (afbeelding 10 en 11). De rugstreeppad kan niet worden uitgesloten in het projectgebied voor te komen. In bijlage 9 zijn locaties met mogelijke voortplantingswateren van de rugstreeppad op kaart weergegeven.

Afbeelding 10 en afbeelding 11: Ondiepe (tijdelijke) wateren geschikt voor rugstreeppad

In het projectgebied kunnen algemeen voorkomende amfibieën voorkomen, zoals de bastaardkikker, gewone pad en de kleine watersalamander. Deze soorten zijn in de provincie Zeeland bij ruimtelijke ontwikkelingen vrijgesteld van de verbodsbepalingen van de Wet natuurbescherming.

3.2.5 REPTIELEN

De muurhagedis is bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied bij Fort Rammekens op een afstand van ruim drie kilometer. De muurhagedis komt van nature in Nederland enkel voor in Zuid-Limburg. Het betreft hier uitgezette individuen. De soort komt voor bij oude muren met voldoende schuilmogelijkheden. Het

projectgebied biedt geen geschikt biotoop voor de muurhagedis. De muurhagedis wordt niet in het projectgebied verwacht voor te komen.

Overige reptielen zijn niet bekend voor te komen in de omgeving van het projectgebied. Het projectgebied biedt geschikt habitat voor de ringslang. Deze is echter niet bekend uit de regio. De dichtstbijzijnde bekende waarnemingen van de ringslang bevinden zich in Brabant. Gezien de afstand tot het projectgebied wordt de ringslang niet in het projectgebied verwacht. Overige beschermde reptielen worden eveneens niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.6 VISSEN

In de omgeving van het projectgebied zijn geen beschermde vissoorten bekend voor te komen. In Nederland komen beschermde vissoorten voornamelijk voor in stromende wateren, meren en wateren met vegetatierijke oevers. Het projectgebied bevat wateren met vegetatierijke oevers die mogelijk geschikt habitat bieden voor de grote modderkruiper. Het projectgebied en de wijde omgeving liggen echter buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soort. Derhalve worden de grote modderkruiper en overige beschermde vissoorten niet verwacht voor te komen in het projectgebied.

3.2.7 ONGEWERVELDEN

De grote vos is bekend voor te komen in duingebied op een afstand van zeven kilometer ten westen van het projectgebied. Hier heeft in 2016 voortplanting plaatsgevonden. Daarnaast zijn enkele losse waarnemingen van de soort bekend in stedelijk gebied in de omgeving. De grote vos is een soort van boomgaarden, bosranden, open bossen en vrijstaande bomen. De waardplanten zijn iep, wilgensoorten en zoete kers. In het projectgebied zijn bosranden en vrijstaande bomen aanwezig, waaronder wilgen. Het gebruik van het projectgebied door de grote vos kan derhalve niet worden uitgesloten.

3.2.8 VAATPLANTEN

De bokkenorchis, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw, muurbloem, schubvaren en de stijve wolfsmelk zijn bekend in de omgeving van het projectgebied voor te komen.

De muurbloem en de schubvaren zijn soorten die groeien op rotsachtige plaatsen, zoals oude stadsmuren en kademuren. In het projectgebied bevinden zich geen geschikte standplaatsen voor de muurbloem en de schubvaren.

De bokkenorchis is een soort van kalkrijke duinen. De soort is ook bekend voor te komen in bos- en struweelranden, kalkgraslanden, bermen, dijken en in hooilanden. De dichtstbijzijnde waarneming van de bokkenorchis is bekend op een afstand van circa 250 meter van het projectgebied. Het projectgebied biedt potentiële standplaatsen voor de bokkenorchis in de bos- en struweelranden, graslanden en bermen. De aanwezigheid van de bokkenorchis kan niet worden uitgesloten in het projectgebied.

Glad biggenkruid is een pionierssoort van warme, zonnige en open plaatsen. Groeiplaatsen van de soort zijn bekend in akkers, zeeduinen, bermen en grasland. De dichtstbijzijnde waarneming van glad biggenkruid is bekend op een afstand van circa 700 meter. Het projectgebied biedt in potentie geschikte standplaatsen voor glad biggenkruid in de (voormalige) akkers, bermen en graslanden. De soort kan niet worden uitgesloten voor te komen in het projectgebied.

Grote leeuwenklauw is een soort die voorkomt in het Deltagebied, het rivierengebied en in Zuid-Limburg. De soort komt voor in bermen langs onverharde wegen, akkers, waterkanten, braakliggende grond, veevoerkuilen, dijken en langs spoorwegen. Het projectgebied bevindt zich in het Deltagebied en bevat (voormalige) akkers en waterkanten. De soort kan derhalve niet worden uitgesloten in het projectgebied.

Stijve wolfsmelk groeit in akkers, bosranden, heggen, kapvlakten, waterkanten, bermen en dijken. De soort komt vaak voor op stenige plaatsen. Het projectgebied biedt verschillende habitats die als groeiplaats van de soort kunnen dienen. Stijve wolfsmelk is derhalve niet uit te sluiten in het projectgebied.

3.2.9 MOGELIJK AANWEZIGE BESCHERMDE SOORTEN EN FUNCTIES

Het projectgebied herbergt mogelijk meerdere functies voor beschermde dier- en plantsoorten. In het projectgebied kunnen op basis van het aanwezige habitat de volgende soorten en functies niet op voorhand worden uitgesloten voor te komen.

Tabel 1: Te verwachten beschermde soorten en functies

Soort / soortgroep	Functies	Bescherming Wnb	Mogelijk aanwezig in:
Alpenwatersalamander	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Boschages, struwelen, wateren en weilanden
Broedvogels	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Daken, groenstructuren, wateren en weilanden
Damhert	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Graslanden en struweel
Grote vos	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Bosranden, bomen
Haas	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Akkers, graslanden, struweel en weilanden
Kleine marterachtigen	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.10 (Wnb A)	Struweel en takkenhopen
Konijn	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.10 (Wnb A)	Konijnenholen
Planten	Groeiplaatsen	Artikel 3.10 (Wnb B)	Akkers / bermen / graslanden / waterkanten / weilanden
Roofvogels en uilen	Nesten	Artikel 3.1 (VR)	Potentieel jaarrond beschermd nesten
Rugstreeppad	Landhabitat en voortplantingshabitat	Artikel 3.5 (HR)	Akkers, weilanden en ondiepe (tijdelijke) plassen
Steenmarter	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.10 (Wnb A)	Struweel en takkenhopen
Vleermuizen	Verblijfplaats(en) Foerageergebied Vliegroutes	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV)	Bebouwing gevels / spouwmuur Bosschages en watergangen Bomenrijen, groenstroken en watergangen
Waterspitsmuis	Verblijfplaats(en)	Artikel 3.5 (HR)	Vegetatierijke oevers
Algemene amfibieën en zoogdieren*	Leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A)	Groenstructuren en wateren

* = vrijstelling Wet natuurbescherming

3.3 EFFECTEN

Indien beschermde soorten in het projectgebied of binnen de invloedssfeer hiervan kunnen voorkomen, wordt onderzocht of de voorgenomen ontwikkeling effect heeft op deze soorten. Indien er effecten op deze soorten worden verwacht, zal worden gezocht naar compenserende of mitigerende maatregelen welke genomen kunnen worden tijdens de ontwikkeling om zo te voorkomen dat de Wet natuurbescherming wordt overtreden. Mochten deze maatregelen niet afdoende zijn, of praktisch niet in te passen in de plannen, zal mogelijk een ontheffing van de Wet natuurbescherming noodzakelijk zijn.

3.3.1 EFFECTEN ONTWIKKELINGEN

De te verwachten effecten op soorten en functies zijn opgedeeld in tijdelijke en permanente effecten. Deze zijn schematisch weergegeven in tabel 2. Daarnaast zijn de beschermde soorten en functies beschreven waar geen effecten op worden verwacht bij uitvoering van de werkzaamheden.

Geen effecten

Het damhert maakt mogelijk gebruik van bosschages in het projectgebied als daginstand. Wanneer er werkzaamheden worden uitgevoerd in het projectgebied, kan het damhert uitwijken naar omliggende gebieden waar eveneens voldoende rust- en schuilmogelijkheden aanwezig zijn voor het damhert.

Er worden geen effecten op het essentieel foerageergebied van vleermuizen verwacht. In de permanente situatie wordt dermate veel groenstructuren gerealiseerd, dat de kwaliteit van het huidige foerageergebied naar verwachting zal toenemen.

Tijdelijke effecten

Wanneer werkzaamheden die trillingen en hard geluid produceren nabij verblijfplaatsen van vleermuizen worden uitgevoerd, kunnen vleermuizen tijdelijk worden verstoord. Hierdoor kunnen verblijfplaatsen in onbruik raken. Indien er tijdens de werkzaamheden nachtelijke verlichting wordt toegepast nabij verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebied, kunnen vleermuizen hierdoor worden verstoord. Tevens kunnen essentiële vliegroutes tijdelijk in onbruik raken, wanneer bomen worden verwijderd. Door aanplant van nieuwe bomen, zullen in de permanente situatie alternatieve vliegroutes ontstaan.

Als gevolg van de werkzaamheden kunnen broedvogels in het projectgebied worden verstoord. Wanneer werkzaamheden nabij jaarrond beschermde nestlocaties worden uitgevoerd, kan verstoring leiden tot het tijdelijk in onbruik raken van deze nesten.

Individen van de waterspitsmuis kunnen tijdelijk worden verstoord tijdens de werkzaamheden, wanneer werkzaamheden die zware trillingen veroorzaken plaatsvinden nabij leefgebied van de waterspitsmuis.

Permanente effecten

Indien bomen of gebouwen waarin zich verblijfplaatsen van vleermuizen bevinden worden verwijderd, kunnen tijdens de werkzaamheden verblijfplaatsen van vleermuizen worden vernield en kunnen individuen worden gedood.

Wanneer bomen waarin zich jaarrond beschermde nesten bevinden worden gekapt, kunnen deze tijdens de werkzaamheden worden vernield en vogels met jaarrond beschermde nesten kunnen worden gedood. Daarnaast kunnen bij het verwijderen van bomen eieren of rupsen van de grote vos worden gedood en kunnen vaste rust- en verblijfplaatsen verloren gaan.

Bij het verwijderen van struweel en het uitvoeren van grondverzet kan het leefgebied en verblijfplaatsen van de bunzing, haas, hermelijn, konijn en de wezel worden vernield en kunnen aanwezige individuen van deze soorten worden gedood. Tevens kan hierbij leefgebied en winterbiotoop van de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad worden vernield en kunnen individuen van deze soorten worden gedood.

Wanneer wateren worden gedempt of vergraven, kunnen voortplantingswateren van de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad worden vernield en individuen worden gedood. Daarnaast kunnen als gevolg van werkzaamheden in de watergangen en oeverzones leefgebied inclusief verblijfplaatsen van de waterspitsmuis worden vernield en individuen worden gedood.

Bij verwijderen van struweel en gebouwen, kunnen verblijfplaatsen van de steenmarter worden vernield. Daarnaast kunnen individuen worden gedood.

Bij de herinrichting van het gebied kunnen als gevolg van de werkzaamheden standplaatsen van de bokkenorchis, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw en de stijve wolfsmelk worden vernield, waardoor deze soorten lokaal kunnen verdwijnen.

Tabel 2: Mogelijke effecten op beschermde soorten

Soort / soortgroep	Effect	Verbodsbepaling
Alpenwatersalamander	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Broedvogels	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Grote vos	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Haas	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Kleine marterachtigen	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Konijn	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Planten	Opzettelijk vernielen / beschadigen exemplaar	Artikel 3.10 (Wnb B) Lid 1c
Roofvogels en uilen	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen nest Opzettelijk verstoren	Artikel 3.1 (VR) Lid 1 Artikel 3.1 (VR) Lid 2 Artikel 3.1 (VR) Lid 4
Rugstreeppad	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4

Steenmarter	Opzettelijk doden Opzettelijk vernielen / beschadigen leefgebied	Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1a Artikel 3.10 (Wnb A) Lid 1b
Vleermuizen	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Waterspitsmuis	Opzettelijk doden Opzettelijk verstoren Opzettelijk vernielen / beschadigen verblijfplaats	Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 1 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 2 Artikel 3.5 (HR, bijlage IV) Lid 4
Algemene amfibieën en zoogdieren	Opzettelijk doden	Artikel 1.11 (Zorgplicht)

3.4 AANBEVELINGEN TEN AANZIEN VAN DE WET NATUURBESCHERMING

3.4.1 AANVULLENDE INVENTARISATIES PROJECTGEBIED

Het projectgebied herbergt mogelijk functies voor vleermuizen, roofvogels en uilen met jaarrond beschermde nesten, kleine marterachtigen, grote vos, haas, konijn, steenmarter, waterspitsmuis, Alpenwatersalamander, rugstreeppad en beschermde planten. Of en waar deze zich in het projectgebied bevinden is nog onbekend. Afhankelijk van de werkzaamheden is het aan te bevelen nader onderzoek uit te laten voeren naar vaste rust- en verblijfplaatsen, foerageergebied en vliegrouetes van vleermuizen, evenals de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten van broedvogels en de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander, haas, kleine marterachtigen, konijn, beschermde planten, rugstreeppad, steenmarter en de waterspitsmuis. Het onderzoek naar vleermuizen dient afgestemd te zijn op de verwachte aanwezigheid van de gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. Het onderzoek naar jaarrond beschermde nesten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de boomvalk, buizerd ransuil en de sperwer. Het onderzoek naar beschermde planten dient afgestemd te zijn op de mogelijke aanwezigheid van de bokkenorchis, glad biggenkruid, grote leeuwenklauw en de stijve wolfsmelk.

3.4.2 MITIGERENDE MAATREGELEN

Om overtreding op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen de volgende maatregelen te worden genomen.

- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen, essentieel foerageergebied en essentiële vliegrouetes van vleermuizen aanwezig binnen het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van deze functies zullen (indien deze functies aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er zijn mogelijk jaarrond beschermde nesten aanwezig in bomen die worden gekapt of die zich binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden bevinden. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van jaarrond beschermde nesten zullen (indien jaarrond beschermde nesten aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er is leefgebied van de grote vos, haas en van de waterspitsmuis aanwezig in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van deze soorten, zullen nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden, wanneer de soorten worden aangetroffen.
- Er zijn mogelijk verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, konijn en de steenmarter aanwezig in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, zullen (indien verblijfplaatsenaanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Er is mogelijk leefgebied van de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad aanwezig in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van de Alpenwatersalamander en de rugstreeppad, zullen (indien individuen aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.

- Er zijn mogelijk beschermde vaatplanten aanwezig in het projectgebied. Na aanvullend onderzoek naar de aanwezigheid van beschermde vaatplanten zullen (indien beschermde vaatplanten aanwezig zijn) nader te specificeren mitigerende maatregelen getroffen dienen te worden.
- Om de plannen voor het projectgebied te realiseren zullen groenstructuren worden verwijderd. Het is aan te bevelen het verwijderen van groenstructuren buiten het broedseizoen van vogels (globaal 15 maart - 15 juli) uit te voeren. De vermelde periode is niet leidend, elk broedgeval is beschermd. Ook broedgevallen buiten deze periode mogen niet verstoord worden. Indien werkzaamheden tijdens het broedseizoen plaats moeten vinden dient een aanvullende inspectie op broedvogels door een ecooloog te worden uitgevoerd om overtredingen te voorkomen.
- De werkzaamheden dienen, richting te handhaven groen, in één richting te worden uitgevoerd waardoor aanwezige fauna voor de werkzaamheden uit kunnen vluchten.

3.4.3 ONTHEFFING WET NATUURBESCHERMING

De noodzaak voor een ontheffing van de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming kan op voorhand niet worden uitgesloten. Uit aanvullende onderzoeken zal moeten blijken of er beschermde functies, dieren en planten in het projectgebied voorkomen en welke negatieve effecten met de werkzaamheden mogelijk gepaard gaan. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd. Hier kunnen voorwaarden in de vorm van mitigerende maatregelen aan verbonden zijn.

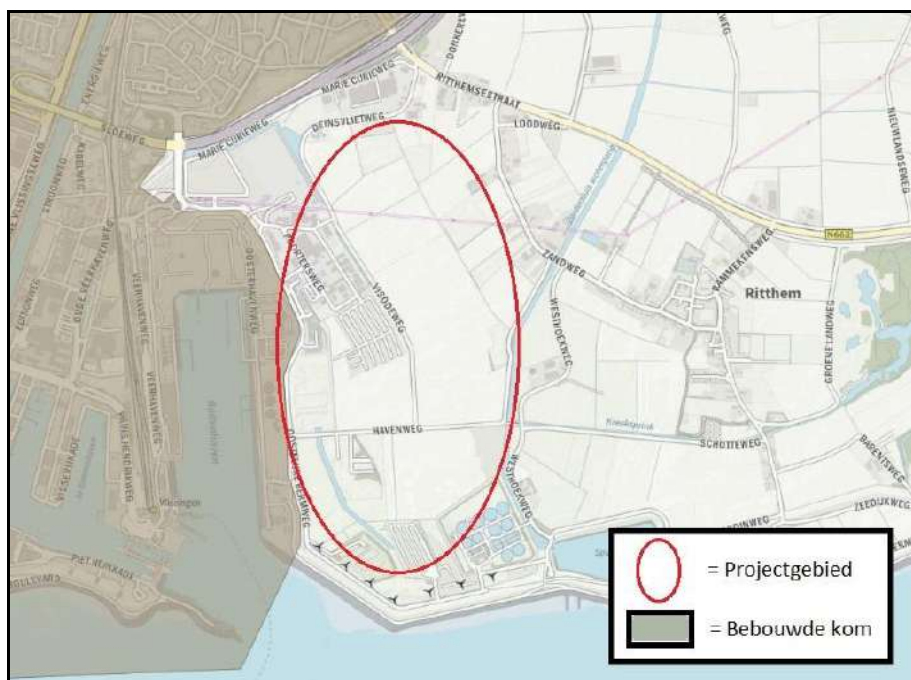
4 HOUTOPSTANDEN

De bomen in het projectgebied vallen niet binnen de door de gemeenteraad vastgestelde bebouwde kom. De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn dan van toepassing voor het kappen van de bomen. Met uitzondering van de uit populieren of wilgen bestaande:

- 1°. wegbeplantingen;
- 2°. beplantingen langs waterwegen, en
- 3°. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.

De uitzondering betreft een eenrijige beplanting van wilgen in het oosten van het projectgebied langs een watergang.

De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van een groot deel van de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht. Voor wat betreft de meldplicht dient een kapmelding te worden gemaakt minimaal een maand voor aanvang van de kapwerkzaamheden.

Afbeelding 14: Globale ligging projectgebied ten opzichte van bebouwde kom grenzen Wet natuurbescherming (kaarten.zeeland.nl/map/bebouwde_kom_houtopstanden)

5 CONCLUSIES EN AANBEVELINGEN

5.1 CONCLUSIES

De bebouwing en boomholtes in het projectgebied kunnen mogelijk fungeren als verblijfplaats van vleermuizen. Het potentieel jaarrond beschermde nest kan mogelijk fungeren als nestlocatie van roofvogels of uilen met jaarrond beschermde nesten. De bomen kunnen eveneens deel uitmaken van functioneel leefgebied van de grote vos. Het projectgebied fungeert mogelijk als leefgebied van de Alpenwatersalamander, rugstreeppad en de waterspitsmuis. Het projectgebied fungeert als leefgebied van de haas. In delen van het projectgebied kunnen verblijfplaatsen van kleine marterachtigen, konijnen en de steenmarter niet op voorhand worden uitgesloten. In het projectgebied kunnen mogelijk exemplaren van beschermde vaatplanten voorkomen. In het projectgebied is de aanwezigheid van algemene amfibieën, broedvogels en zoogdieren te verwachten.

De werkzaamheden kunnen afhankelijk van de exacte werkzaamheden leiden tot aantasting en / of vernieling van leefgebied, nestlocaties of verblijfplaatsen van de Alpenwatersalamander, grote vos, haas, kleine marterachtigen, konijn, roofvogels en uilen, rugstreeppad, steenmarter, vleermuizen en de waterspitsmuis. Daarnaast kunnen individuen van deze soorten worden gedood. Tevens kunnen nesten van algemene broedvogels worden vernield en kunnen algemene broedvogels worden verstoord en gedood. Algemene zoogdieren en amfibieën kunnen worden gedood.

De werkzaamheden kunnen in potentie leiden tot beschadiging en vernietiging van standplaatsen en exemplaren van beschermde vaatplanten.

De bepalingen ten aanzien van houtopstanden uit de Wet natuurbescherming zijn van toepassing voor het kappen van (een groot deel van) de bomen in het projectgebied. Hiervoor geldt een meldplicht en herbeplantingsplicht. In geval van de meldplicht dient een kapmelding minimaal een maand voor de kapwerkzaamheden gedaan te worden.

5.2 AANBEVELINGEN

Afhankelijk van de exacte werkzaamheden is aanvullend onderzoek naar exemplaren, leefgebied, nestlocaties of verblijfplaatsen van de Alpenwatersalamander, beschermde vaatplanten, grote vos, haas, kleine marterachtigen, konijn, roofvogels en uilen, rugstreeppad, steenmarter, vleermuizen en de waterspitsmuis nodig alvorens men met de geplande werkzaamheden kan beginnen. Het aanvullend onderzoek naar vleermuizen zal gericht zijn op de te verwachte vleermuissoorten de gewone baardvleermuis, gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, rosse vleermuis, ruige dwergvleermuis en de watervleermuis. In tabel 3 zijn de uit te voeren onderzoeken en onderzoeksperiodes weergegeven. Indien aanvullende inventarisaties aantonen dat het projectgebied functies bevat voor de beschermde soorten en verstoring niet voorkomen kan worden, dient een ontheffing van de Wet natuurbescherming te worden aangevraagd.

Tabel 3: Te verwachten beschermde soorten en aanbevolen inventarisaties

Soort / soortgroep	Aanvullend onderzoek	Onderzoeksperiode
Algemene broedvogels	Nesten, indien niet buiten het broedseizoen gewerkt wordt	Binnen de periode 1 maart t/m 15 juli
Alpenwatersalamander	Voortplantingswateren en leefgebied	1 maart- 31 augustus
Grote vos	Leefgebied	15 maart – 15 augustus
Haas	Leefgebied	Jaarrond
Kleine marters	Verblijfplaatsen	1 maart- 31 augustus
Konijn	Verblijfplaatsen	Jaarrond
Beschermde planten	Groeiplaatsen	1 mei- 30 september
Roofvogels en uilen	Jaarrond beschermde nesten	20 februari- 31 augustus
Rugstreeppad	Voortplantingswateren en leefgebied	15 april- 15 augustus
Steenmarter	Verblijfplaatsen	1 maart- 31 augustus
Vleermuizen	Zomer- en kraamverblijfplaatsen	1 juni- 15 juli

Vleermuizen	Paarverblijfplaats(en) en zwermplaatsen	15 augustus- 15 september
Vleermuizen	Winterverblijfplaatsen	1 december t/m 28 februari
Waterspitsmuis	Leefgebied	1 augustus- 30 november

6 LITERATUUR

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument gewone grootoorvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument rosse vleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument rugstreeppad, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument ruige dwergvleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

BIJ12 2017, Kennisdocument watervleermuis, versie 1.0, BIJ12 juli 2017.

Bouwens, S. 2017. Handreiking kleine marters in relatie tot soortbescherming. Provincie Noord-Brabant

Dietz, C., O. von Helversen & D. Nill, 2011, Vleermuizen, Tirion Natuur uitgevers BV, Baarn.

H+N+S Landschapsarchitecten 2020. Visie Stadslandgoed Nieuwerve Vlissingen. Preftuin in de law delta. Zeeland land in zee. Amersfoort 12 december 2020 versie 1.2

NGB, Soorteninventarisatieprotocollen in het kader van de Wet natuurbescherming, juli 2017.

Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging (2020). Vleermuisprotocol 2021, oktober 2020.

Internet

NDFF

www.gbif.org

www.kaarten.zeeland.nl/map/bebouwde_kom_houtopstanden

www.piscaria.nl

www.provinciaalgeoregister.nl/georegister/

www.ravon.nl

www.stowa.nl (limnodata neerlandica)

www.synbiosys.alterra.nl/natura2000

www.telmee.nl

www.verspreidingsatlas.nl

www.zeeland.nl/kaarten-en-cijfers/kaarten

Bijlage 1: Foto-impressie

Bijlage 2: Tabel mogelijk aanwezige soorten

Tabel 1: Overzicht beschermde soorten in kilometerhok 31/385

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Amfibieën	alpenwatersalamander	Wnb A	< 5km
Amfibieën	bastaardkikker ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	gewone pad ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	kleine watersalamander ¹	Wnb A	< 5km
Amfibieën	rugstreeppad	HR IV & Bern II	< 5km
Ongewervelden	grote vos	Wnb A	< 5km
Reptielen	muurhagedis	HR IV & Bern II	< 5km
Vaatplanten	bokkenorchis	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	glad biggenkruid	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	grote leeuwenklauw	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	muurbloem	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	schubvaren	Wnb B	< 5km
Vaatplanten	stijve wolfsmelk	Wnb B	< 5km
Vleermuizen	gewone baardvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	gewone dwergvleermuis	HR IV	< 5km
Vleermuizen	gewone grootoorvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	laatvlieger	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	ruige dwergvleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vleermuizen	watervleermuis	HR IV & Bern II	< 5km
Vogels	boerenzwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomkruiper	Cat. 5	< 5km
Vogels	boomvalk	Cat. 4	< 5km
Vogels	buizerd	Cat. 4	< 1km*
Vogels	ekster	Cat. 5	< 5km
Vogels	gierzwaluw	Cat. 2	< 5km
Vogels	grote gele kwikstaart	Cat. 3	< 5km
Vogels	havik	Cat. 4	< 5km
Vogels	huismus	Cat. 2	< 2km*
Vogels	huiszwaluw	Cat. 5	< 5km
Vogels	kerkuil	Cat. 3	< 5km
Vogels	koolmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	pimpelmees	Cat. 5	< 5km
Vogels	ooievaar	Cat. 3	< 5km
Vogels	ransuil	Cat. 4	< 5km
Vogels	roek	Cat. 2	< 5km
Vogels	slechtvalk	Cat. 3	< 5km
Vogels	sperwer	Cat. 4	< 5km
Vogels	spreeuw	Cat. 5	< 5km
Vogels	steenuil	Cat. 1	< 5km
Vogels	torenvalk	Cat. 5	< 1km*
Vogels	wespendief	Cat. 4	< 5km
Vogels	zwarte kraai	Cat. 5	< 5km
Vogels	zwarte wouw	Cat. 4	< 5km
Zoogdieren	aardmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bosmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	bunzing	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	damhert	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	dwergmuis ¹	Wnb A	< 5km

Soortgroep	Naam	Bescherming	Afstand
Zoogdieren	dwergspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	egel ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	gewone bosspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	haas	Wnb A	< 1km*
Steenmarter Zoogdieren	hermelijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	huisspitsmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	konijn	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	ree ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	rosse woelmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	steenmarter	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	veldmuis ¹	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	vos ¹	Wnb A	< 1km*
Zoogdieren	waterspitsmuis	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	wezel	Wnb A	< 5km
Zoogdieren	woelrat ¹	Wnb A	< 5km

* = op basis van eerdere waarnemingen van Adviesbureau E.C.O. Logisch B.V.

¹ = Vrijstelling

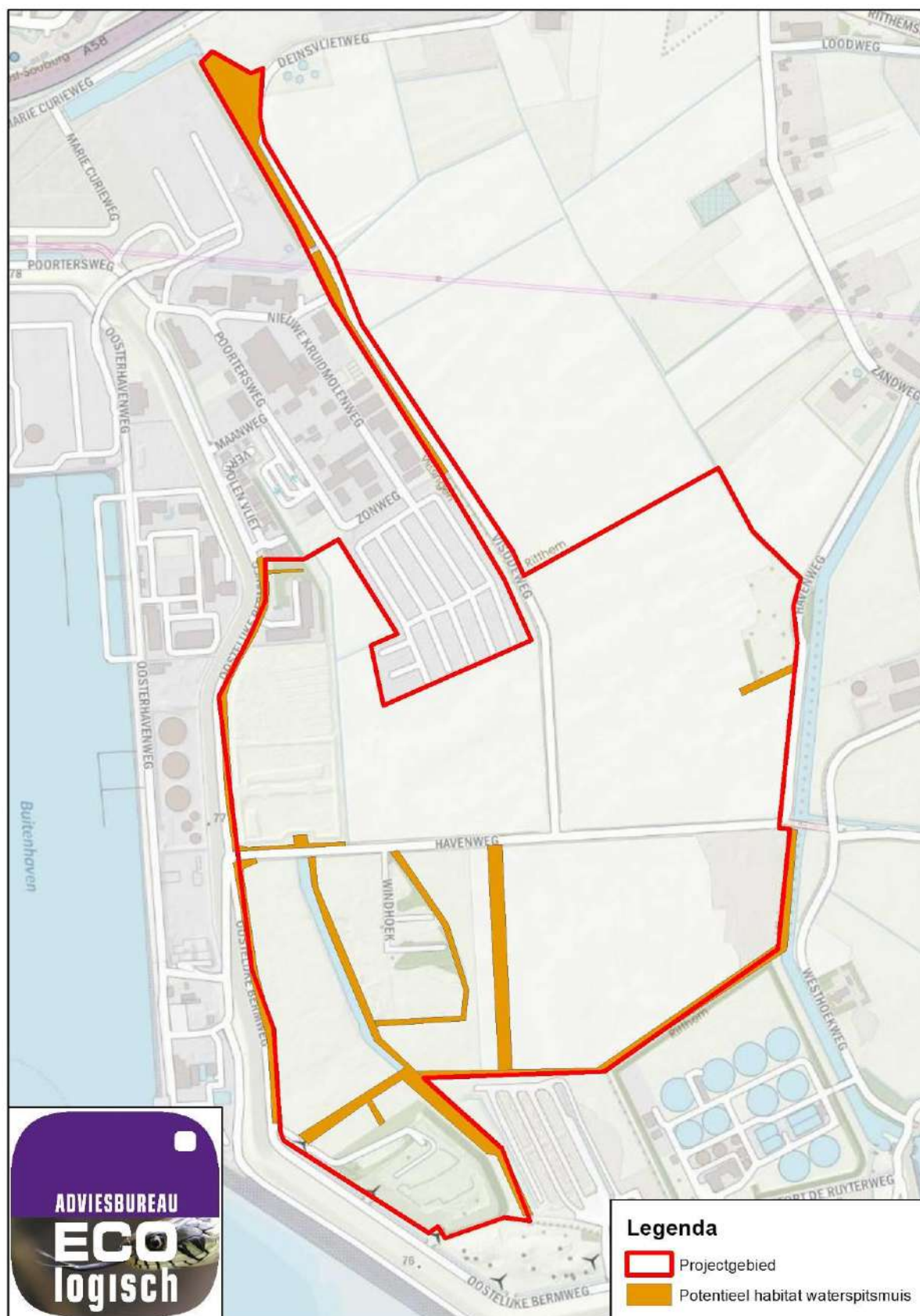
Bijlage 4: Potentieel geschikt verblijfplaatsen marterachtigen

Bijlage 5: Waarnemingen haas

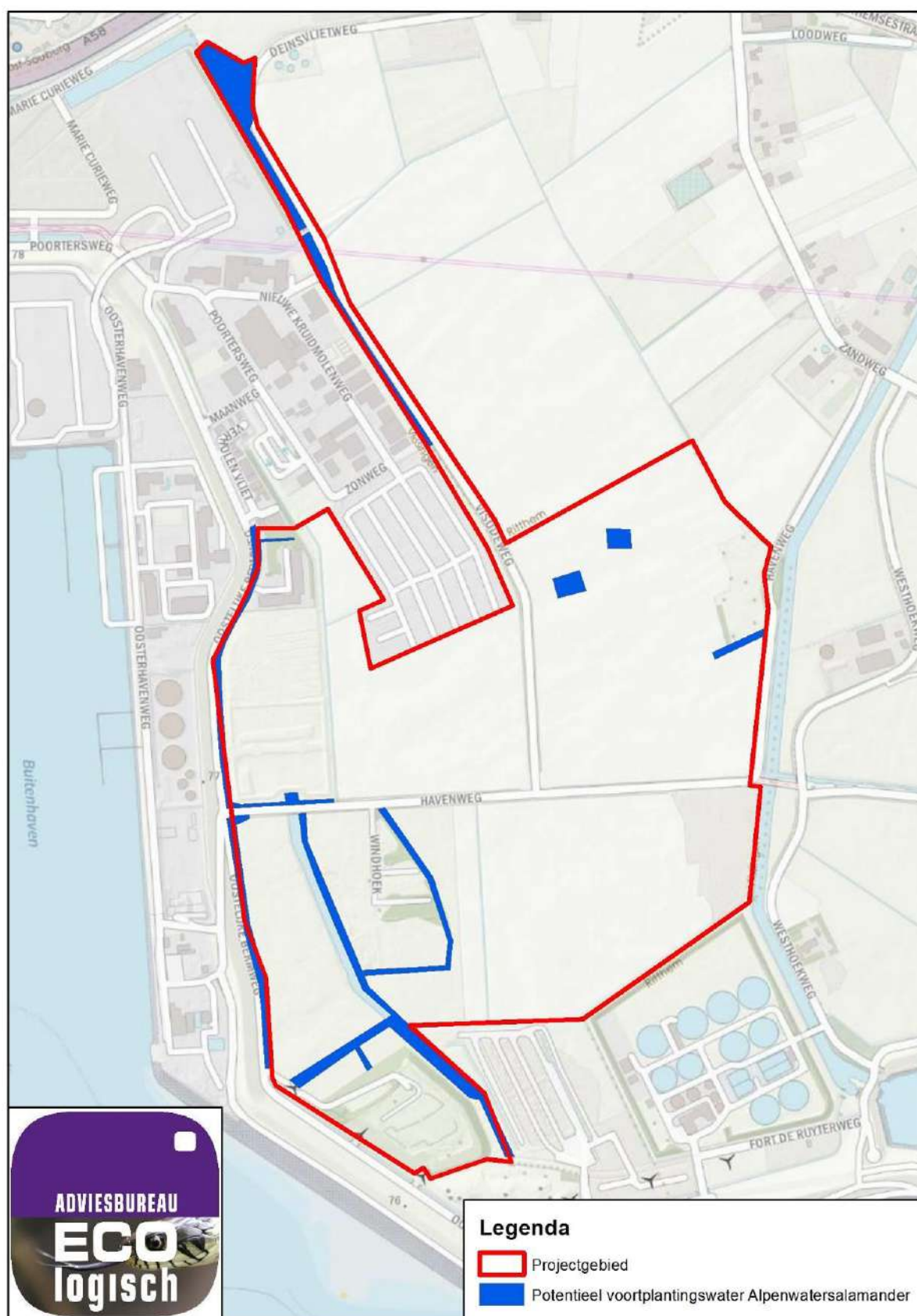
Bijlage 6: Potentieel habitat waterspitsmuis

Bijlage 7: Potentieel jaarrond beschermde nesten

Bijlage 8: Mogelijke voortplantingswateren Alpenwatersalamander

Bijlage 9: Mogelijke voortplantingswateren rugstreeppad

